

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΙΜΑΤΟΒΡΕΧΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΣΑΙΝΤ-ΑΜΑΡΑΝΤ

Γ'.

ΑΘΩΣ γράφαμε και στο προηγούμενο φύλλο, ή κ. 'Αμαράντ, τα δύο παιδιά της κ' ο γαμπρός της, χωρίς να υποβληθούν σε καμιά απειλούς ανάγκης, καταδικάστηκαν απ' το 'Επαναστατικό δικαστήριο σε θάνατο και την επομένη με άλλους πενήντα —την φουρνιά των καταδικών της ημέρας εκείνης— οδηγήθηκαν στη φυλακή της Κομπερζορί, όπου έγιναν οι τελευταίες προετοιμασίες των προσημασμένων να εκτελεσθούν.

Η Αιμιλία στον φοβερό εκείνο προθάλαμο του θανάτου —έτσι ονομαζόταν ή Κομπερζορί— διετήρησε όλη την ψυχραιμία της.

Όταν ήρθε ή σειρά της να της κόψουν τα μαλλιά, κάθισε στο σκαμνί, πήρε το ψαλίδι και, πιάνοντας τα πλοκάμια μαλλιά της, τάκμασε μόνη της, χωρίς την παραμικρή ανημέρωση. "Υστερα, δίδοντάς τα

στον αρχιδουκοφύλακα, είπε :

— Τα μαλλιά αυτά είναι το μόνο πράγμα που άξινο σποός φίλους μου. Ίσως μιά μέρα έθλουν και τα ξητήσουν για ένδυμα. Κρατήστε τα και θα σάς εύγνωμονώ απ' τον τάφο.

Χωρίς άλλο, ή Αιμιλία με τη λέξι φίλους, έννοούσε τον αγαπημένο της 'Ελλεθίου. Και πραγματικά, ό άφαιρος ήδυστός, μόλις πληροφορήθηκε ότι ό δεσμοφύλακας της Κομπερζορί είχε το πολύτιμο ένδυμα της Αιμιλίας στα χέρια του, έπήγε και το πήρε.

Μετά το κομμά των μαλλιών δεν άπόκεινε παρά να δεθούν ή έτοιμοθάνατες.

Τότε δύο βοηθοί του δημίον πλησίασαν την Αιμιλία, Ξεχνόμενες τους έξαιούς όμους της, τους κάταστρον και λείους σταν άγάλλια τα, και της πέρασαν γύρω απ' την πλάτη το σχονί, με το όποιον έδεσαν ύστερα τα χέρια της σιδάγγουνα.

Τή στιγμή εκείνη, μιά στερνή κραυγή πόνον βγήκε μέσ' απ' τα πλήθη των καταδικών.

Ήταν ή φωνή της άγονίας της κ. 'Αμαράντ, ή όποια άποκαμιμένη, σοφιάστηκε κάτω λιπόθυμη. Σαγχρόνος ό Σαρντιν, ό άνδρας της Αιμιλίας, άφρόντισε απ' τή μανία, προσπαθούσε να απόση τα σχονά του και να ριχτεί κατά τον δημίον. Έπίσης κ' ό Λούλις, ό μικρός άδελφός της Αιμιλίας, δαιμένος κ' αυτός, έγινε άφρονα δάκρυα.

Έξω άκούγόταν τώρα το μουμουρητό του πλήθους, που είχε κατακλύσει τις σκέλες της φυλακής και τους γύρω δρόμους, περιμένοντας να ιδή το εθίκμα των καταδικών, που θα οδηγούντο, οχημένοι σε κάρα, στη λαμητόμιο.

Τα κάρα αυτά ήσαν όχτώ και περιέμεναν ξενιμένα κατά μπρος της βορεινης αίλης της φυλακής. Στην ίδια πλευρά, αλλά έξω στο δρόμο, είχε πασπαθωθεί ένα απόστασμα έφίππων χοροφύλακων, οι όποιοι θα συνοδεύουν τους καταδικούς στον τόπο της εκτελέσεως. Κάτω απ' τον φλογερό καλοκαιρνό ήλιο ή άνοιχτόχρομος γυναίκες τουαίετες και ή άνοιχμένες διατρέλες έδιναν μιά γιορταστική νότα στη μακάρια συγκέντρωσι. Καθ την έθθημη αυτή νότα την έντέπειναν τα περιόγματα, τα γέλια, τα χωρατά του πλήθους, που ξεσηδούσαν χωροφύλακα από παντού, λές κ' ήταν πανηγύρι.

Ένωμεταξύ ή εέτοιμασία των έτοιμοθάνων είχε τελειώσει. Ό αρχιδουκοφύλακας υπέγραψε πό έγγραφο της παραδόσεως τουν.

Άμέσως τότε ή πόρτες της φυλακής άνοιξαν και οι άμοιροι έτοιμοθάνατοι άκουσαν ν' άνεβαίνη από παντού, άγρια και χαρούμενη, ή βουή του πλήθους που φώναζε : —Νάτοι !... Νάτοι !...

Τα κάρα, φορτωμένα με τους καταδικούς, όρθους και δαιμένους, ξεκίνησαν, τραβώντας στον τόπο της εκτελέσεως. Στα πεζοδρόμια, στα παρτάφια, σάς πρώτες

των σπατιών, άπειρος κόσμος με μιά θηριώδη περιέργεια, παρακαλούδουσε την πένθημη παρέλασι. Όλοι σκολάσαν τα νεύατα και την όμορφιά των γεωγακών ποδών με λίγο, σκότος παντοεινόν θύ σέλαζε το μάτια τους. Η Αιμιλία κουνούτιαζε με τον άδελφό της, προσπαθώντας να του δώσει κοιράγιο.

Έξαίνα όμως, ή καρδιά της σταμάτησε, το αίμα της πάγοσε. Μέσα από πλθή είχε διακρίνει τον 'Ελλεθίου, τον λατρεμένο της 'Ελλεθίου, ό όποιος με όφρος έξώλλο, ίδιος τραίλλος, προσπαθούσε να διασχίση τον όχλο και να την πλησιάση. Του έστειλε τότε με το βλέμμα της ένα σιωπηρό, στεγνό χαρτεσιού κ' ύστερα έβλεπε τα μάτια της, κωθόντας ότι θα λιποθύμωσε. Έπειτα από λίγο τα ξανάνοιξε. Άμέσως γύρισε προς άλλο το κεφάλι της με φρίκη. Έκει κοντά της, άνάμεσα απ' τα κερκελλότα περιόγματα του κάρου, είχε ιδεί το θεαματικό και χαρούμενο πρόσωπο της Κλετινδής, της χαρτενρας, την όποια είχε άλλοτε άγατήσει ό 'Ελλεθίου και ή όποια τώρα πανηγύριζε για τον θάνατο της άνηψιλου της.

Μόλις, σής έφτά το βράδι, τα κάρα έφθασαν στον τόπο της εκτελέσεως, στην πλατεία του Θρόνου, και άφαιδίστηκαν γύρω απ' το βερίωμα της λαμητόμιο. Οι έτοιμοθάνατοι κατέβηκαν και κήθησαν —στεγνή ειρήνια !— στους έζυμένους ματόγυους, τους σπήμενούς κοντά στην λαμητόμιο. Ήσαν πάρα πολλοί αυτοί που θα χωροφύλακτο και δεν έπρεπε να κωφίζονται, περιμένοντας τη σειρά τους...

Ποιάς ποτέ θα μπορούσε να περιγράφη την άγωνία των τελευτάων σπήμενών των καταδικών, τα κλάματα, τους ασπρηλούς χαμογετωμένους που έσπελαν ό ένας στον άλλο και που ξεσάσαν την καρδιά :

Χάρις σε μιά μακράια σμίκτοσσα, στον ίδιο ματόγιο που είχε καθίσει ή Αιμιλία κ' ή μητέρα της, περιμένοντας τον θάνατο, καθόντας και ό ύποκόρης ντέ Τιόν, ένας απ' τους καλύτερους φίλους των έτοιμοθάνων τους χροόνον. Τί λόγια άραγε να άντηλάσαν την υπέτατη εκείνη στιγμή οι δύστηνοι αυτοί, που τόσο στενοί δεσμοί τους είχαν ένώσει; Λένε, ότι ό άνδρας της Αιμιλίας, ό Σαρντιν, γενναίος ως το τέλος και πιστός σε μιά μανία που είχε σε όλες τις μεγάλες στιγμές της ζωής του να μουραουρίζει στίχους, ψηθίσε δύο στίχους από ένα γνωστότατο τότε τραγουδί :

Χάρις τότε κ' ό θάνατος για μένα,
Άφου ό τάφος μās ένώνει !...

Ή κ. 'Αμαράντ ήταν ή πιο άειόληπτη απ' όλους. Τροίλη από τη φρίκη, ξεφώνιζε, βρεπώνοντας να την καταταμήσουν μαζί με τα παιδιά της. Έίλος έφθασε ή μεγάλη στιγμή.

Οι βοηθοί του δημίον πλησίασαν και πήραν τον Λούλη, τον μικρό άδελφό της Αιμιλίας. Ήταν ένα παιδί δεκαεφτά μόλις χροόνον.

Υστερα από λίγα λεπτά, το πέλεμ της λαμητόμιο χώρισε το κεφάλι του απ' το κορμι του. Η μητέρα του, μετός στο φερζό αυτό θέγμα, σοφιάστηκε άμέσως κατά γής. Είχε λιποθύμει ή δύστηνη κληνή... Από εκείνη τη στιγμή δεν είδε περά τίποτε...

Έπειτα από λίγο έφθασε κ' ή σειρά της Αιμιλίας. Με βήμα άγρό άνέβηκε τα σκαλοπατία της λαμητόμιο. Όταν ό δήμος τράβηξε τον κόκοινο πέπλο, που σέλαζε τους όμους της, ή όμορφιά της άστομασε τόσο θαμιοτιζή, ώστε ή γυναίκες, ή πληρωμένες για να χειροροτούν σταν έσεφταν τα κεφάλια των αποδοτών, έμεναν με στόμα άνοητό, βουβές απ' τον θαυμασμό. Μά τα βάρβαρα χέρια των βοηθών του δημίον άρπαξαν την πιο όμορφη γυναίκα της Γαλλίας και της πέρασαν το κεφάλι στην πύλη της λαμητόμιο, την πλημμυρισμένη από αίμα.

Ένας ξερός κρότος άκούστηκε και το κροί πέλεμ έπεσε βουρ πάνω στον άλαβέστρονο λαμό της γυναίκας, που μόνο της λάθος ήταν ότι είχε γεννηθεί φρούα και άριστογυράτισσα... Υστερα από λίγο άνέβασαν με σχονί στο βερίωμα την άνασθητη κ. 'Αμαράντ. Ήταν κόλιας νεκρή πριν πέσει επάνου της το πέλεμ...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙ ΕΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Κάποτε έκαμαν στον φιλόσοφο Άρίστυπο την παρατήρησι, ότι δεν τον άγαπούσε ή γυναίκα του.

— Και τα ψάρια δεν μ' άγαπούν, άπάντησε με κάλοιο κινισμό ό φιλόσοφος, κ' όμως τα τρώω με πολλή δρεξί !

Η Αιμιλία 'Αμαράντ, δεσμία προ του εκρωμάτος.